

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a fellebbezési eljárásban a Dr. Dolgos Péter pártfogó ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve I. r., és I.rendű felperes nevének II. r. felpereseknek** az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Módszertani és Jogi képviseleti Főosztálya (ügyintéző: Dr. Révész dr. Galántai Jolán osztályvezető) által képviselt **alperes neve alperes** ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2006. október 9. napján P.20.577/2006/10. sorszám alatti ítéletével szemben a felperesek által 11, és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítéltábla Dr. Dolgos Péter pártfogó ügyvéd díját 6.000,- (Hatezer) Ft-ban, kézkiadásait 5.490,- (Ötezer-négyszázkilencven) Ft-ban mindösszesen 11.490,- (Tizenegyezer-négyszázkilencven) Ft-ban állapítja meg.

Felhívja a Győri Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a fenti összeget - a felperesek személyes költségmentességére figyelemmel - a pártfogó ügyvéd részére utalja ki.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az alperes másodfokú jogerős ítélete alapján a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság előtt a 0802-Vh.361/1995. szám alatt végrehajtási eljárás volt folyamatban a felperesekkel szemben 1.300.000,- Ft tőke és járulékai

behajtása iránt. A végrehajtási eljárásban "A" önálló bírósági végrehajtó 1999. május 13. napjára árverést tűzött ki a felperesek lakóhelyéül szolgáló házas ingatlanra. A felperesek 1999. május 10. napján bent jártak a végrehajtást foganatosító alperesi szervezeti egységben - a Mosonmagyaróvári Városi Bíróságon - és annak hivatalos helyiségében az ingatlanukra kitűzött árverési hirdetményét kívánták megtekinteni.

Azt tapasztalva, hogy az árverési hirdetmény a bírósági hirdetőtáblán nincs kifüggesztve, erre alapított végrehajtási kifogást terjesztettek elő, melyet a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság a 1999. június 11. napján kelt 0802-4-Vh.361/1999/24. sorszám alatti végzésével elutasított, határozatát azzal indokolva, hogy a hirdetményre vezetett záradék szerint azt 1999. április 19-én kifüggesztették, május 13. napján pedig a bírósági hirdetőtábláról levették. A helyi bíróság nem fogadta el a felperesek hozzátartozóinak írásbeli nyilatkozatát az állított tény igazolására, mivel úgy értékelte, hogy a nyilatkozattevők elfogultak. Az elsőfokú végzést az alperes az 1999. augusztus 26. napján kelt Pkf.21.364/1999/2. sorszám alatti végzésével helybenhagyta. A felperesek 1999. június 10. napján a Mosonmagyaróvári Városi Bíróságon újabb beadványt terjesztettek elő ingatlanunk árverését sérelmezve, melyet a helyi bíróság - tartalma alapján - fellebbezésnek tekintett.

A felperesek keresetükben 18.000.000,- Ft vagyoni- és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Kifejtett álláspontjuk szerint az alperes a felperesek károsodását a végrehajtási kifogást elutasító - másodfokon jogerőre emelkedett - végzéssel okozta, azzal, hogy annak folytán az ingatlanuk elárverezése megtörtént. Előadták, hogy az árverést foganatosító helyi bíróságon 1999. május 10. napján észlelték, hogy az árverés, árverési hirdetménye a bírósági hirdetőtáblán nincs kifüggesztve, kérdésükre a helyi bíróság bírósági titkára és ügyintézője azt közölte, hogy az árverési hirdetmény 10-12. napja eltűnt a hirdetőtábláról. A felperesek árverési hirdetmény hiányát 4 hozzátartozójuknak is megmutatták, akik írásban nyilatkoztak erről a tényről. Mindezek ellenére az alperes jogerős végzésében a felperesek végrehajtási kifogását alaptalannak találta. Ezentúl az 1999. június 10. napján előterjesztett beadványukat a helyi bíróság tévesen tekintette fellebbezésnek, az helyesen végrehajtási kifogás volt.

A felperesek vagyoni káruk összegét az elárverezett ingatlan fogalmi értékében, 13.000.000,- Ft-ban határozták meg; míg nem vagyoni hátrányként gyermekeik pszichés fejlődésének károsodását, illetve a II. r. felperes egészségügyi állapotváltozását, munkaképesség-csökkenését jelölték meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását kérte. Elsődlegesen a kártérítési követelés elévülésére hivatkozott, rámutatva, hogy a végrehajtási kifogást elbíráló jogerős határozat 1999. augusztus 26. napján kelt, míg a felperesek keresete 2006. április 13. napján érkezett a bíróságra. Másodsorban az alperes érdemi ellenkérelmet terjesztett elő, előadva, hogy a végrehajtási kifogást elbíráló bíróság sem jogellenes, sem felróható magatartást nem tanúsított. Kifejtette, hogy a Pp.229.§. /1/ bekezdéséből következően a kártérítési per bírósága azt nem állapíthatja meg, hogy a végrehajtási kifogást elbíráló bíróság a kifogás tárgyában jogszerűtlenül döntött.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felpereseket az alperes javára perköltség viselésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a Ptk.326.§. /1/ bekezdésére hivatkozással megállapította, hogy a felperesek kártérítési követelésének elévülése 1999. augusztus 26. napján kezdődött meg, amikor az alperes a felperesek végrehajtási kifogása tárgyában a sérelmezett jogerős határozatot hozta. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Ptk.326.§. /2/ bekezdése és 327.§. /1/ bekezdése szabályai alapján az elévülés nyugvása, illetve megszakadása jelen esetben nem következett be, ugyanis mindezeket nem okozza a felperesek által benyújtott büntetőfeljelentések elbírálása, illetve a panaszok kivizsgálása. Így az elévülés kezdő időpontjára figyelemmel a felperesek kártérítési követelése a Ptk.324.§. /1/ bekezdése alapján 2004. augusztus 26. napján elévült.

A felperesek kereseti követelésének elévülésétől függetlenül az elsőfokú bíróság azt is kifejtette, hogy ettől függetlenül érdemben is alaptalan a felperesek keresete, ugyanis az állandó bírói gyakorlat szerint a jogerős bírósági döntés a közigazgatási jogkörben okozott kár miatti felelősséget nem alapozza meg, arra tekintettel, mivel a kártérítési felelősséget elbíráló bíróság nem állapíthatja meg a korábban hozott bírósági döntésről, hogy az jogellenes.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést - elsődlegesen - az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása; - míg másodlagosan - az elsőfokú bíróság ítélete megváltoztatása és az alperes keresetük szerinti marasztalása iránt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését arra figyelemmel kérték, mert az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján őt terhelő tájékoztatási kötelezettségének.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatását pedig azért, mert álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg követelésük elévülését. Arra hivatkoztak, hogy az ügyükben eljáró „hivatalos szervek” nem tájékoztatták őket kellőképpen az elévülés nyugvására vezető körülményekről és egyéb jogilag releváns tényekről. Úgy vélték, hogy 1999. június 10. napján az ismételt végrehajtási kifogás előterjesztésekor a helyi bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a kifogást nem fellebbezésnek tekinti, hanem tájékoztatja a felpereseket a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti kereseti kérelem benyújtásának lehetőségéről. Jogszabálysértően mulasztott az alperes elnöke is, aki nem indított vizsgálatot az árverési hirdetmény eltűnése ügyében.

A felperesek fellebbezésükben kifogásolták továbbá a károsodásukhoz vezető jogerős végzést, kifejtették, hogy a végrehajtási eljárásban meg kellett volna hallgatni a bírósági teremőrt, a felperesek tanúként megjelölt hozzátartozóit az árverési hirdetmény eltűnésére.

Vitatták továbbá az elsőfokú bíróság azon jogi állásfoglalását, hogy keresetük elévülés hiányában is alaptalan lenne, hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjának elfogadásának esetén a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt sohasem lehetnek pert indítani.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a határozata meghozatalához szükséges tényállást - a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátai között - helytállóan állapította meg, és helyes volt a megállapított tényállásból levont érdemi jogkövetkeztetés is: a kártérítési követelés elévülése folytán a kereset elutasítása. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásával egyetért (Pp.254.§ (3) bekezdés), a jogi indokokat megismételni nem kívánja, ezért azokra csak utal.

Az ítéltábla a felperesek elsődleges fellebbezési kérelmével kapcsolatban kiemeli, hogy a Pp.3. § (2) bekezdése szerint a bíróság - törvény eltérő

rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A keresetben és az ellenkérelemben a tényállítások előterjesztése, a jogvita kereteinek tisztázása, az ellentétes kérelmek alapjául szolgáló jogilag releváns tények előadása után lehetséges - a vitatott tények körére - a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján a bizonyítandó tényekre, a bizonyítási kötelezettségre és a bizonyítás sikertelenségének következményeire vonatkozó tájékoztatás megadása. Ezt követheti a bíróság bizonyítás indítványozására való felhívása alapján a bizonyítási eljárás lefolytatása és a jogvita elbírálása. Amennyiben azonban a jogvita kereteinek tisztázását követően a bíróságnak - kizárólagosan, avagy elsődlegesen - csak jogkérdésben kell határoznia, - annak eldöntéséig - nincs szükség bizonyítási eljárás lefolytatására, és így a Pp.3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadására.

Jelen esetben az alperes ellenkérelmében - elsődlegesen - elévülési kifogást terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróságnak - a per további tárgyalását megelőzően - először a kártérítési követelés elévülése kérdésében kellett határoznia, azt érdemben nem tárgyalhatta, mivel az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető (Ptk.325.§ (1) bekezdés, BH.2006/220.)

Az elévülés tárgyában való határozathozatalhoz a releváns tényeket a perbeli felek előadták, így a felperesek megjelölték azokat a büntető - és közigazgatási eljárásokat, amelyek álláspontjuk szerint az elévülés nyugvását, illetve megszakadását okozták, az azokra vonatkozó iratokat az elsőfokú eljárásban csatolták. Ezért az elévülési kifogás elbírálásához további bizonyításra, valamint a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti kioktatásra nem volt szükség. Ezért a felperesek fellebbezésükben alaptalanul kifogásolják az említett törvényhelyen alapuló tájékoztatás elmaradását.

Egyébiránt a Pp.3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztása -önmagában - nem minősül az elsőfokú eljárás szabálya lényeges megsértésének, csupán azzal jár, hogy a bíróság a bizonyításra köteles féllel szemben nem alkalmazhatja a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeit.

A Pp.7.§ (2) bekezdése szerint a bíróság köteles a jogi képviselő nélkül eljáró felet a perbeli eljárás jogairól és kötelezettségeiről a szükséges tájékoztatással ellátni.

Az említett tájékoztatási kötelezettség azonban nem terjedhet ki az anyagi jog szabályaira, anyagi jogi kérdésekre, illetve a perindítás lehetőségeire, az csak a peres - és perenkívüli - eljárásbeli jogokra és kötelezettségekre

vonatkozhat. (BH.2004/58.) Ezért a fellebbezés alaptalanul kifogásolja az ilyen irányú tájékoztatás elmaradását is.

Így az elsőfokú bíróság a Ptk.324. § (1) bekezdése, 326. § (1)-(2) bekezdése és 327. § (1) bekezdésének szabályai alapján megalapozottan és az eljárásjog szabályainak sérelme nélkül döntött úgy, hogy a felperesek kártérítési követelése elévült.

Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy bírósági jogkörben okozott kár jogcímén (Ptk.349. § (1) bekezdés) a fél kártérítést nem igényelhet a saját ügyében hozott jogerős bírósági határozat - érdemi, avagy eljárásjogi okra alapított - ismételt vitatásával. A keresetben sérelmezett, a végrehajtási kifogásról döntő jogerős határozathoz ugyan - az alperes érvelésével szemben - anyagi jogerőhatás (Pp.229. § (1) bekezdés) nem fűződik, az csak jogerős ítélethez, avagy ítélet hatályú végzéshez kapcsolódik. (BH.2002/191) Azonban a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 7. § -a szerint a jogerős bírósági határozat mindenkire, így a kártérítési per bíróságára is kötelező, a kártérítési per így nem teremt újabb fórumot a sérelmezett bírósági határozat felülvizsgálatára. (BDT.2006/1496, Legfelsőbb Bíróság Pf.9.25806/2002/10, Pfv.V.20.007/2007/9, Szegedi ítélőtábla Pf.III.20.610/2004/9.)

Ezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a Pp.78.§ (1), a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. § -a szerint a személyes költségmentességben részesült felperesek által le nem rótt fellebbezési illetéket a magyar állam viseli. Az ítélőtábla álláspontja szerint az alperesnek a fellebbezési eljárás során megtérítést igénylő költsége nem merült fel, így arról nem határozott.

Az ítélőtábla a felperesek részére kirendelt pártfogó ügyvéd díját a jelen ügyre irányadó 7/2002 (III.30.) IM rendelet (R.) 5. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése alapján 6.000,- Ft-ban állapította meg, készkiadásait pedig a (R.) 1. § (2) bekezdése alapján 5.490,- Ft-ban. Annak kiutalására megkereste az ítélőtábla gazdasági hivatalát.

G y ő r, 2008. március 5. napján

Dr. Szalai György sk.

Dr. Ferenczy Tamás

Dr. Hammer Sándor sk.

a tanács elnöke

sk. előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül
kiadó: